



23. Nørreskovene Insel Als 12. September 2015

Start um 13.45 Uhr, Ende um 18.00 Uhr
4 Stunden 15 Minuten, Gehzeit: 2 Stunden 45 Minuten,
11,8 km, 80m bergauf, 80m bergab

Beginn und Ende: Leuchtturm Taksensand
Schwierigkeitsgrad: **leicht**

Anlässlich Judiths gestrigen Geburtstages ging es bereits gestern Abend nach Dänemark auf die Insel Als. Hier übernachteten wir in einem Hotel und gingen am Abend noch schön essen. Judith hatte zum Geburtstag einen neuen, warmen Daunenschlafsack und ein Zelt bekommen und natürlich dieses Wochenende in Dänemark. Den Samstag Vormittag nutzten wir noch zum Bummeln in Sønderborg, wo wir auch eine schöne Vase von Royal Copenhagen fanden. Judith schlug dann noch in einem Outdoorgeschäft zu, die Daunenwesten von Yeti reduziert hatten. Judiths neue Weste wiegt lediglich 99 Gramm. Gestärkt durch Hot Dogs machten wir uns auf unsere Wanderung. Wir hatten aber für unsere erste Tour mit Zelt ein Trekking light geplant. Das bedeutet, dass wir unsere Wanderung mit leichtem Tagesrucksack bewältigten und dann bis auf 2 Kilometer an unseren Übernachtungsplatz heranfahren, um noch nicht gleich alles mitführen zu müssen.

In Dänemark ist das wilde Campen verboten, es gibt aber sehr viele kleine ausgewiesene Plätze, an denen für Wanderer, Radfahrer und Kanuten das Campieren erlaubt ist. Auf der Internetseite www.udinaturen.dk kann man diese finden. So besuchten wir unser geplantes Nachtlager zunächst auf unserer Wanderung. Die Wanderung in diesem alten Wald direkt am Meer bei sonnigem Wetter war sehr schön. Am Abend liefen wir dann vom Parkplatz zum Übernachtungsplatz, der sogar mit einem Feuer-/Grillplatz und einer Nothütte ausgestattet war. Wir freuten uns, dass wir ganz alleine waren, als plötzlich noch 4 Kanuten auftauchten und die Notunterkunft belegten. So unfreundliche Dänen kennen wir sonst gar nicht. Sie grüßten nicht einmal. Wir aßen also unsere Outdoornahrung und verzogen uns ins Zelt.

Der Platz war direkt hinter dem Strand und so hörte man die kräftige Brandung und das Pfeifen des Windes bei Windstärke 6. Um Mitternacht begann es dann zu gießen, regnen wäre stark untertrieben. Dieser Regen hielt dann bis ca. 7.00 Uhr am Morgen an. Die kurze Regenpause nutzten wir, um unsere Sachen zusammenzuraffen und zum Auto zu flüchten. Und schon regnete es wieder. Aufgrund des anhaltend schlechten Wetters verzichteten wir auf eine weitere Wanderung und kauften nur noch schnell beim Føtex in Sønderborg ein. Dann fuhren wir nach Hause.



Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Signaturforklaring	
	Offentlig vej
	Skovvej, motorkørsel ikke tilladt
	Sti
	Løvskov
	Nåleskov
	Eng og mose
	Overdrev, eng og mark - privatejet
	Bebygget område
	Statsejet ejendom
	Privat ejendom
	Bæk
	1895
	Traulder fra tra
	Gravvej
	Langdysser
	Parkering
	Primitiv overnatningsplads
	Campingplads
	Spisested
	WC
	Strandruten 2 km.
	Kulturruten 2 km.
	Alsstien
	Her står du

Nørreskoven

Om Nørreskoven

Nørreskoven på Als er en af Danmarks længste kystskove. Den strækker sig over næsten 9 km og dækker et areal på ca. 740 hektar. Det er muligt at køre i bil igennem den på langs ad Nørreskovvej, og flere steder er der små parkeringspladser ved stranden. Skoven er domineret af smukke, ranke bøgetræer, der mange steder når over 30 meter i højden. Terrænet er kuperet, jordbunden varieret og vegetationen frodig. Flere steder snor idylliske bække sig til havet. Spredt i skoven ligger fine fortidsminder. Mest iøjnefaldende er de tre langdysser nær Havrekobbelhus. Udover Alsstien er der 2 afmærkede ruter: "Strandruten" og "Kulturruten" på hver 2 km.

Færdselsregler

- Motorkørsel er tilladt på Nørreskovvej og på nogle af de øvrige skovveje, hvor der ikke er skiltet med forbud.
- Hunde er velkomne, men skal holdes i snor overalt i skoven.
- Det er tilladt at cykle på veje og stier, men ikke i skovbunden og på skovspor.
- Organiserede løb etc., der kræver afmærkninger skal ansøges på Naturstyrelsen web-booking: www.booking.naturstyrelsen.dk

Der Nørreskoven ist ein ca. 45 ha großer Naturwald. Hier gibt es mehr als 80 registrierte Altertümer, wovon ein großer Teil der Runddolmen und Langdolmen (Hühnengräber) aus der Bauernsteinzeit stammen, ca. 3500 B.C.

Man kann auch Schalensteine (aus der Bronzezeit) und Hügelgräber (aus der Eisenzeit) finden, uva.

Es gibt 3 gekennzeichnete Wanderrouten im Wald, (alle 2 km) - eine Waldroute (Gelb) - eine Strandroute (Blau), und eine Kulturroute (Rot).































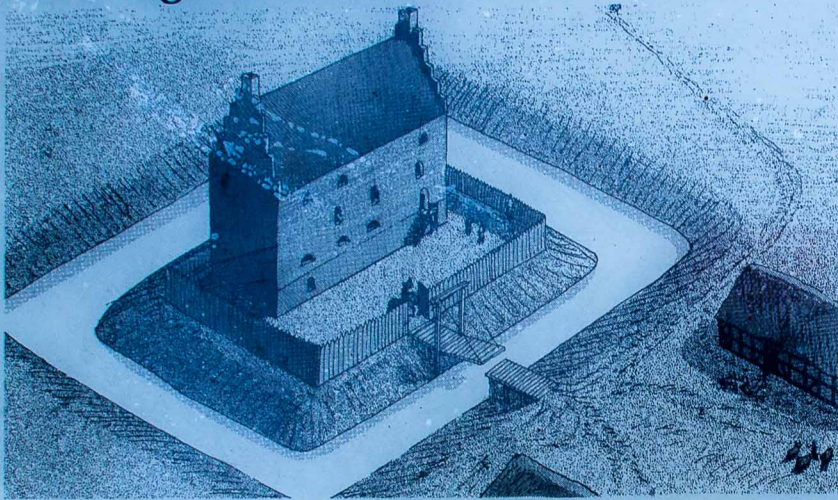








Helvedgård voldsted



Der findes ingen afbildninger af Helvedgård. Men den kan tænkes at have set ud i denne retning. Avlsgården nederst til højre.

Helvedgård voldsted er fra middelalderen

Ukendt alder. Det vides ikke hvor gammelt voldstedet er, men Helvedgård nævnes første gang i 1321, hvor gården bliver solgt af familien Holck til Marquard Sture, i hvis slægt gården forbliver de næste par hundrede år. Mange danske voldsteder er anlagt i det urolige 1300-tal, muligvis også Helvedgård.

Det lille voldsted har rummet en stensat bygning på ca. 8,5 x 20,5 m og er omgivet af en voldgrav.

Voldgravens skråninger er beklædt med kampesten for at hindre udskridning. I den østlige side er vandstanden i voldgraven sikret af en dæmning. Vandet kommer fra en lille bæk, som har sit udløb i det nordøstlige hjørne af voldgraven.

Hovedbygningen på det lille voldsted var kun en beskedne del af et middelalderligt herresæde: det var først og fremmest centrum i et stort landbrug. Inde på land for end-en af broen, der i dag - som dengang - fører over til det faste land, lå avlsgården. Den er ikke udgravet, så vi ved intet sikkert om dens udseende, men den har sikkert bestået af en række bygninger.

Fra 1554 er Thomas Sture Als' rigeste og mægtigste herremand, da hans broder Jørgen Sture bliver dræbt i en duel. Han arver ved denne lejlighed herregården Gammelgård og er samtidig amtmand over Als. (På Sønderborg slot havde han som amtmand i øvrigt ansvaret for den tilfangede Kristian II.).

En så mægtig adelsmand kunne ikke nøjes med det gammeltdags og beskedne Helvedgård. Så han flyttede gården til det nærliggende Østerholm, hvor han byggede sig et prægtigt herresæde. Til sammenligning er grundplanen på Helvedgård ca 175 m², på Østerholm hele 470 m². Ruinerne fra sidstnævnte kan stadig ses uden for skoven lidt sydøst for Helvedgård. Efter Thomas Stures død solgte hans datter ejendommen til Hertug Hans d. Y.



Udsnit af Thomas Sture og hustru Berts Ahlefeldts prægtige gravminde i Notmark kirke.

Helvedgård castle mound is the remains of a medieval castle. Its age is not known, but it is probably 14th-century. The farm buildings were situated on the shore. In the 16th century Helvedgård was abandoned as a lord's seat, but we do not know when the buildings were demolished.

Die Burgruine "Helvedgård" ist der Überrest einer Burg aus dem Mittelalter. Das genaue Alter ist nicht bekannt, wahrscheinlich stammt sie jedoch aus dem 14. Jahrhundert. Die Wirtschaftsgebäude lagen auf Land. In dem 16. Jahrhundert wurde "Helvedgård" als Herrensitz aufgegeben.



Slægten Stures våben: enavid stor med røde finner på blå baggrund.



Skov- og Naturstyrelsen
Gråsten Statskovdistrikt
Tlf. 74 65 14 64





Langdysser i Havrekobbel

41134-6



Dysselidens agerbrug var et svedjebrug. D.v.s. at inden man såede f.eks. korn, fældede man et stykke skov og brændte det tiloversblevne kvar af.

Dysser er grave fra bondestenalderen

De tre dysser: to nord for vejen og en lige syd for kaldes efter højens form for langdysser.

De er bygget som grave for medlemmer af samfundets ledende slægter i perioden ca. 3600 - 3200 f.Kr.. Altså i den tidlige del af bondestenalderen.

Dysserne indeholder hver ét kammer.

Kammerne er af forskellig type: et enkelt kisteformet, et stort kammer med adskillige bæresten og et kammer der af type ligger midt imellem.

Det er almindeligt at anse de små kamre for ældst og de store for yngst. Da de ældste grave i reglen ikke er bevaret, er det imidlertid svært at sige noget sikkert derom.

Svedjebrug går i al sin enkelhed ud på, at man rydder et stykke skov, som ikke hidtil har været dyrket og derfor indeholder mange næringsstoffer.

De største træer fældes, og det træ, man ikke kan benytte til andre formål, brændes af. Ved afbrændingen fjernes småbuske og ukrudt og en hel række næringsstoffer frigøres fra asken.

Jorden dyrkes et par år eller tre, indtil næringsstofferne er ved at være opbrugt og ukrudtet tager overhånd. Så ryddes et nyt stykke.

Det gamle markestykke overlades til kvæg, får og svin i en periode og får derefter lov til at springe i skov igen.

En 20 - 30 år senere - måske længere afhængig af jordbunden - kan man så begynde forfra. Men der er nu den fordel, at man kan nøjes med at afbrænde den nyopvoksede skov, som typisk består af birk og hassel.

Datidens plov, kaldet en "ard", var ikke som den vi kender dag. Dels var den lavet af træ, dels havde den ikke muldfjæl, d.v.s. den kunne ikke vende jorden som en moderne plov.

Følsomt system. Svedjebrugssystemet er ikke særlig arbejdskrævende. Men det kræver, at man har tilstrækkeligt store arealer til sin rådighed. Ellers når skoven ikke at vokse op, og næringsstofferne bliver ikke gendannet inden næste afbrænding.

Die Dolmen sind Gräber aus der Bauernsteinzeit. Sie sind zwischen 3500 und 3200 v. Chr. für die führenden Mitglieder der frühen Bauerngesellschaft errichtet. Zu der Zeit war das Land von dichtem Urwald gedeckt. Die ersten Bauern mußten roden, um ihren Feldern Platz zu verschaffen.

Dolmens are stone age graves built by the first Danish peasants around 3500-3200 B.C. They were built as graves for the leading members of the early farming society. At that time the land was covered with dense, primeval forest. The early peasants had to clear to make room for their fields.

Gråsten statskovedistrikt
Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen



På et tidspunkt fandt man på at forsyne arden med et udskefteligt skær. Derved forbedredes arden holdbarhed betydeligt.





Übernachtungsplatz